

Nieuw seizoen

De eerste nieuwsbrief van een nieuw seizoen. Dat betekent dat we weer op pad gaan! De eerste excursies staan gepland. We starten op dinsdagavond 7 mei met een rondje rond de Zandput, aan de noordzijde van de Boekelermeer. De week erop bezoeken we het Parnassiapark. In de week van de biodiversiteit houden we vervolgens een excursie in het duinlandjesgebied bij Egmond aan zee om daar de Zeedorpenflora te bekijken. Meer informatie over de excursies verderop in de nieuwsbrief

Iedereen is welkom om mee te gaan. Of je nu veel kennis hebt, of veel wilt leren, de excursies zijn voor iedereen interessant. Tijdens de excursies worden alle waarnemingen vastgelegd met de NOVA-app, waarna ze vervolgens in de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) belanden.

Beginnersexcursie van FLORON

Op zondagochtend 28 april is er een FLORON-excursie in Heiloo. Verzamelen om 10.30 uur bij Theater de Beun, Willibrordusweg 2. Parkeren is op zondag zonder tijdslimiet mogelijk op het grote parkeerterrein van het winkelcentrum 't Loo. Vanaf Station Heiloo is het een kwartiertje lopen. In een rustig tempo zal er naar kenmerken van vaatplanten gekeken worden, waarbij we ook het gebruik van de flora van Heukels of Eggelte kunnen oefenen. Er is kans op muurvarens (les 1 van de basis cursus). Opgave verplicht via florond13@gmail.com. Maximaal 15 deelnemers.

veldsla

lathyruswikke

kandelaartje

voorjaarszegge

Er zijn nu fraaie voorjaarsbloeiers te vinden in de duinen

Zoekkaart zes algemene kruisbloemigen

Op dit moment staan er verschillende gele kruisbloemigen in bloei. Op de website van Floron staat een handige zoekkaart om de zes meest algemene soorten uit elkaar te houden:

<https://www.floron.nl/Portals/1/Downloads/insteekkaart-kruisbloemigen.pdf>

Herkennen van zes algemene kruisbloemigen

Deze kaart met soortkenmerken is om Koolzaad en Raapzaad beter van elkaar te onderscheiden en de mogelijke verwarring met vier andere gelijkende kruisbloemigen uit te sluiten. De bloeitijd van de zes soorten is deels overlappend. Herkennen gaat het makkelijkst bij bloeiende planten met goed ontwikkelde stengelbladeren en (bijna) rijpe vruchten. Tijdens de bloei zijn de onderste bladeren vaak afwezig. Voor extra toelichting van Koolzaad en Raapzaad, zie ook ommezijde.

De zes kruisbloemigen hebben:

- (grote) gele bloemen
- hauwen (vrucht minstens 3x zo lang als breed)
- liervormig veerdelige tot veersplettige onderste bladeren

Floron
inrichting en onderhoud
 info/contact: www.floron.nl

Bovenste stengelbladeren zittend met hartvormige voet, (deels) stengelomvattend

Koolzaad (*Brassica napus*) Bloeitijd: april - augustus

- * Stengelblad blauwgroen, ondiep hartvormig, ± half stengelomvattend (50% of iets minder).
- * Onderste bladeren blauwgroen, meestal kaal.
- * Bloemknoppen meestal boven de open bloemen, maar soms er ook tussen of zelfs onder.
- * Bloemen groot, kroonbladeren meestal overlappend.
- * Vruchten 35-95 mm lang, kaal.
- * Snavel is langer dan 5 mm en beslaat gemiddeld 15% van de totale vruchtlengte.

Raapzaad (*Brassica rapa*) Bloeitijd: april - augustus

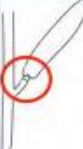
- * Stengelblad blauwgroen, diep hartvormig, geheel stengelomvattendheid (75% of meer).
- * Onderste bladeren ± groen, behaard aan beide zijden (stugge haren).
- * Bloemknoppen meestal onder de open bloemen, maar soms er ook tussen of boven.
- * Bloemen middelgroot, kroonbladeren meestal niet overlappend.
- * Vruchten 35-75 mm, kaal.
- * Snavel is langer dan 5 mm en beslaat gemiddeld 25% van de totale vruchtlengte.

Z.O.Z. voor extra informatie en foto's van Koolzaad en Raapzaad

---

Bovenste stengelbladeren gesteeld of met versmalde voet zittend, niet stengelomvattend

Vrucht boven de littekens van de bloemen met een steriel deel (1-2 mm)

Grote zandkool (*Diploxis tenuifolia*) Bloeitijd: juni - herfst

- * Bladeren groen, veerdelig tot geveerd, kaal, sterk ruikend (na kneuzing), smaakt naar rucola.
- * Bloemen citroengeel, geurig (nectar), groot.
- * Vrucht 20-60 mm, kaal, afstaand.
- * Snavel zeer kort.
- * Overblijvend.

Soortkenmerken voor Koolzaad

Rozet- en of onderste bladeren

Blauwgroen

Kaal

Soms beide zijden licht behaard
Onderzijde alleen op de nerven behaard

Bovenste stengelbladeren

Half-stengelomvattend (50% of minder)

Zittend met ondiepe hartvormige bladvoet

Blauwgroen
Kaal

Bloemen

Kroonbladeren meestal overlappend

Niet tot nauwelijks geurend

Groter dan Raapzaad

diameter (mm): (14) 18-26
breedte bloem (mm): (7) 12-18
breedte plaat (mm): (3) 5-7 (8)

Vruchten

Snavel beslaat (5) 10-20 (35)% van de totale vrucht

Verhouding snavel-vruchtklep is ongeveer 1:5

Vruchtlengte (25) 35-95 mm

Zaden groot (2-2,5 mm)
ter grootte van Anijszaad

Soortkenmerken voor Raapzaad

Rozet- of onderste bladeren

Grasgroen

Behaard met stugge haren aan beide zijden

Onderzijde alleen op de nerven behaard

Bovenste stengelbladeren

Geheel-stengelomvattend (75% of meer)

Zittend met diepe hartvormige bladvoet

Blauwgroen
Kaal, soms ook behaard

Bloemen

Kroonbladeren nauwelijks overlappend

Geurend (zoetig)

Kleiner dan koolzaad

diameter (mm): (10) 12-19 (25)
breedte bloem (mm): (8) 9-13 (18)
breedte plaat (mm): 3-5 (8)

Vruchten

Snavel beslaat (10) 20-35 (45) % van de totale vrucht

Verhouding snavel-vruchtklep is ongeveer 1:3

Vruchtlengte (25) 34-70 (100) mm

Zaden klein (1-1,5 mm)
ter grootte van Maanzaad

Kelkstand tijdens de bloei

Veelal schuinafstaand in alle bloemen en binnen elke bloem
De vier kelkbladeren meestal in dezelfde stand

Kelkstand tijdens de bloei

Schuinafstaand tot rechtafstaand
Kelkstand vaak variabel binnen een bloem en tussen bloemen

Positie bloemknoppen

Bloemknoppen boven de bloemen, bloeiwijze dan uitgerek (ijl)
Bloemknoppen soms tussen de bloemen
Bloemknoppen staan soms in een plat vlak boven of tussen de bloemen

Positie bloemknoppen

Bloemknoppen meestal onder de bloemen, bloeiwijze is compact
Bloemknoppen soms tussen of boven de bloemen, bloeiwijze is dan ook compact

